quoq. Quia ergo iesus clamãs voce magna tradidit spm. ideo sacerdos dicendo. Per omia secula seculorũ. exaltat vocem ⁊ etiã aliquãtulũ calicẽ eleuat. Vel dr̃ alte ad incitationẽ ꝓli vt sciẽs finẽ canonis rñdeat amen. Vel ideo qz centurio clamauit. Vere filiꝰ dei erat iste. Quia ꝯo mulieres lamẽtabanť flentes dñm. ideo chorꝰ quasi lamẽtando. rñdet amen. repsentãs fideles qui dñm cõtrito corde lugebãt. velut quondã abel inuidi fratris furore occisum parẽtes eiꝰ lamentabanť. Cõsequenter diaconus accedit ⁊ exaltatuz parũper sacrificiũ seu calicem cũ corpe de altari tã ipse q̃z sacerdos deponit. qz vt legiť Joh. xix. Venerũt ioseph ab arimathia ⁊ nicodemus ⁊ impetratũ corpꝰ iesu a pilato deponẽtes sepelierũt. Sacerdos igiť eleuãs nicodemũ repsentat. ipsa ꝯo eleuatio xpi depositionẽ de cruce. depositio collatiõez in sepulcro demonstrat. Et aduerte qz sacerdos dicẽs. Preceptis salutaribꝰ moniti calicem simul ⁊ hostiã deponit. Ad cuius rei euidẽtiã notandũ ẽ q̃ christi corpus et sanguis bis in sexta feria eleuata ⁊ deposita fuerũt. semel in cruce eleuata. ⁊ de cruce ad terrã ꝯposita. ⁊ semel de terra eleuata ⁊ in sepulcro collocata. Primũ repsentať in ꝑma eleuatione ⁊ depositiõe corpis ⁊ sanguinis xpi que fit statim post eorum cõsecrationẽ. Aliud repsentať in eleuatione ⁊ depositione que fit in hoc loco. Congrue igiť dum hec ꝯba ꝓferunť fit corporis ⁊ sanguinis eleuatio ⁊ depositio designantes eleuationẽ corpis xpi de terra. ⁊ locationẽ eiꝰ in sepulcro. quia ioseph q̃ illud de cruce ⁊ de terra leuauit ⁊ in sepulcro locauit. monitus ⁊ instructꝰ erat p̃ceptis salutaribus xpi. sicut fidelis discipulus eiꝰ. Vñ de eo legiť in Marco. Et ipe erat expectans regnũ dei. Simul aũt eleuanť corpꝰ ⁊ sanguis iã cõsecrata. qz ipse ioseph. vt aiunt quidã simul corpꝰ cũ sanguine in sepulcro locauit. Adhuc in ipsa eleuatione teneť hostia cũ quattuor digitis. Cũ em̃ expectemꝰ ⁊ necesse habeamꝰ impetrare quatuor ꝑncipaliter. merita passionis christi. s. ptãtem cõtra diabolũ. hũilitatem cõtra mũdũ. castitatẽ cõtra corpꝰ ꝑ priuz. ⁊ subiectionẽ quo ad deũ ⁊ primũ ideo ad h̃ repsentãdũ merito cũ q̃tuor ꝑncipalibus digitis hostia teneť. Quedã th̃ ecclie in trib̃ ꝑmis petitionib̃ dñice orationis teneť calicẽ eleuatũ. ⁊ tũc calici eleuatio aliud sigt. put ibi diceť. In quibusdam etiã ecclesijs dũ calix parũper ab altari eleuať. q̃dã puer stat vltimꝰ pꝰ sbdiaconũ habẽs capã ex trãsuerso. ad designãdum q̃ caput. i. iudei expectãtes messiam id ẽ xpm cũ iam venerit trãsuersum est in caudã. Quia ꝯo nicodemꝰ sepulto domino aduoluit saxum magnũ ad hostiũ monumẽti. ideo diaconus sup os depositi calici corpale deponit. Diaconꝰ quoq̃ calicem cum corpali inuoluẽs repsentat ioseph q̃ corpus dñi sindone mũda inuoluit. Rursus quia in pace factus est locus eius. diaconus ꝓm morẽ quorũdã ecclíarũ mẽsam osculať altaris. Et quia factus est ꝑncipatus sup humerũ eiꝰ. osculať dextrum armum pontificis. vt in vtroq̃ significet christum ⁊ quieuisse post mortẽ ⁊ vicisse post mortẽ. Juxť qd ipe p̃dixit in ps̃. In pace idipsum dormiã ⁊ requiescã. Et alibi. O mors ero mors tua morsus tuꝰ ero iferne Christus enim p mortem triumphauit de morte. Nam quia factus ẽ obediens vsq̃ ad mortẽ. mortem aũt crucis. idcirco deꝰ exaltauit illũ ⁊c̃. Hoc ipm etiã sigt q̃ christus sibi crucẽ sup humerũ baiulauit. Secundo diaconꝰ osculãdo dextrã sacerdotis significat q̃ vult esse ꝑticeps laboris vt sit socius eterne retributiõis. Tertio per hoc innuit q̃ ioseph deponens corpꝰ illũ fuit osculatus. In quibusdã etiã ecclesijs sacerdos hic hostiã osculať innuens. q̃ et nicodemus idẽ fecerit. quod ioseph. Vel potius p domini passionẽ factã esse nr̃am reconciliationem. Post osculum hmõi diaconus retrocedit a facie sacerdotis. repsentans mulieres sepulto dño a monumẽto recedentes.

De pater noster.

Secundum eos qui dicũt q̃ tertia ꝑs misse que dicit postulatiões incipit hic. Oremus p̃ceptis salutaribꝰ ⁊c̃. ⁊q̃ durat vsq̃ ad collectas. h̃ ꝑs cõtinet q̃nq̃ clausulas. Prima est ipa p̃fatio scz oremus p̃ceptis ⁊c̃. qd addidit btũs Gregꝰ. Secũda ẽ pater nr̃. Tertia. Libera nos q̃s dne

Quarta. Pax dñi. Quinta. Fiat hec cõ/
mixtio. Quia ꝗ iesus voce magna clama-
bat. Pater in manus tuas cõmendo spm̃
meum. ideo sacerdos ⁊ nõ totus plus p-
ut greci faciũt. eleuata voce pnũciat. Ore
mus pceptis ⁊c. Nõ em̃ dicit sub silentio
sed palam. quia est de euãgelio ad notan-
dum q̃ rex celorũ in noua lege palam lo/
quebat. ⁊ sine velamine pdicauit. Ad B
ideo hec dñica oꝗo ⁊ etiam. Credo in vnũ
deum alta voce dicũt. vt omnes illa dicãt
⁊ addiscant. Alia etiam ratio posita ē sub
ti. de pdicatione. Sed tertia clausula. s. li
bera nos ⁊c. sub silentio dicit. in signũ q̃
xpus interduz a pdicatione siluit. Aliter
m̃ ibi dicet. Sed ⁊ pferes pater nr̃ tũc ite
rum sicut prius extendit ac sursum eleuat
manus. Primo em̃ dicens pceptis saluta
ribus. actus ioseph. de quib⁹ in pcedenti
columna dictũ est. quos pceptis salutari-
bus monitus ⁊ diuina institutione infor-
matus gessit repsentauit. Quia igitur do
ctrina audiendo. meditãdo. ⁊ in quiete di
scenda est. ideo ꝗba ista depositis sup al-
tare manib⁹ ptulit. Dicẽs aũt. Pater nr̃.
⁊c. xpm plm orare docẽtẽ repm̃ at. Idꝗ
moysi orãtis exẽplo man⁹ extendit. ⁊ sur
sum eleuat. vt feruorẽ cordis ⁊ rectam ad
deũ intentionẽ ostendat. Rursus dicẽdo
pceptis salutarib⁹ ⁊c. calicẽ simul ⁊ hosti-
am deponit. vt pmissum est. Sane legalis
põtifex regressus ad plm lauabat vestes
imund⁹ tm̃ erat vsq̃ ad vespam sicut in p
bemio hui⁹ ptis dictũ est. Sic ⁊ xps q̃ in-
trauit ad sancta sanctorũ redit in eccliam
cõpatiendo ⁊ auxiliando. ⁊ lauat vestes
suas. i. scos mundificat. ⁊ tm̃ vsq̃ ad finez
mundi mẽbris eius alique macule adhe-
rent. Sacerdos etiã redit ad plm. qz duz
rursus alta voce multiplicat pces foras
exire videt. ⁊ pcibus velut aquis. vesti-
menta sua. i. plm lauat ⁊ mũdat. ⁊ tm̃ im-
mundus iudicat. quia vsq̃ ad mortẽ erit
in omi homine quod lauet. Oratur⁹ ꝗ ⁊
ostensurus se causam suã agere coram do
⁊ que quotidie petere debeamus. monet
populuz orare dicens. Pater nr̃ ⁊c. Que
oratio habet Matth. vi. ca. Fiducialiter
em̃ orare possum⁹. vt filij prem quos ipse
dñs ad sic oranduz informauit ⁊ ipe vice
vniusalis eccle quaz repntat orat. Ne tm̃
sua autoritate ⁊ quasi psuptiue petere vi-
deat. pmittit quasi loco pfationis prece-
ptis salutaribus ⁊c. Dicit aũt pcepti ⁊ di
uina institutione. quia dñs ⁊ hanc oratio
nem instituit. ⁊ aplis sic orare pcepit. Et
extunc maxime pstrati orare debem⁹ vs-
q̃ in finem dñice orationis saltem in pfe-
stis diebus. In festiuis ꝗo stantes. Tres
aũt articuli sequẽtes scz pceptis salutari-
bus. pater noster. ⁊ libera nos. significant
tres dies dñice sepulture. ideoq̃ ⁊ his dũ
taxat vtimur in parasceue. In quibusdaz
ecclesijs dum sacerdos dicit. Pater nr̃. et
dum platus dat bñdictionẽ solẽnem post
pater nr̃. manus eius a diacono ⁊ sacerdo
te sustentant. in quo repsentatur q̃ hur ⁊
aaron sustentabant manus moysi orãtis.
De quo sub ti. de oratione dictũ est. Bea
tus Greg⁹. dñicam oꝗonẽ post canonẽ su
per hostiam censuit recitari. asserẽs in re-
gistro incõgruum esse vt sup eucharistiaz
diceret oratio quam scholasticus compo
suerat. ⁊ illa omitteret quã dñs ipse dicta
uerat ⁊ aplis dicere consueuerãt. Et canta
tur apud grecos a toto populo. sed apud
nos a solo sacerdote. Illud aũt notanduz
est q̃ hec oratio ceteras oꝗones ꝓpter q̃tu
oz antecellit. s. autoritate doctoris. breu
itate fmonis. sufficientia petitionum. et
fecunditate mysteriorum. Autoritate do-
ctoris. quia fuit ipsius saluatoris. aposto
los orare docentis ore plata. ⁊ inde dicit
oratio dñica. Breuitate fmonis. quia fa-
cile discit ⁊ pferet. iuxta illud. Cum orat/
nolite multũ loqui ⁊c. Sufficiẽtia petitio
num. qm̃ vtriusq̃ vite necessaria cõtinet.
Fecunditate mysteriorum. qm̃ immensa
continet sacramenta. Verũ licet sciat dñs
quid velim⁹. vult tm̃ nos orare vocalit p
pter multa. Primo p excitanda deuotio-
ne. quia quod facit flatus carboni. B facit
pnunciatio deuotioni. Vñ. Ad ipsuz ore
meo clamaui ⁊ exultaui sub lingua mea.
Secundo pro aliorum instructiõe vt cor-
tina cortinam trahat ⁊ qui audit dicat ve
ni. Vñ luceat lux vra coram hoib⁹. Tertio
p lingue obsequio. vt quod lingua pecca
mus lingua satisfaciamus. Vñ sicut exhi
buistis mẽbra vra seruire iniquitati ad ini-
q̃tatẽ. ita exhibete ea seruire iusticie in san-
ctificationẽ. Quarto p rei petẽde ꝓmemo

ratiõe. qz facili⁹ obtinet qd istãti⁹ postulat
Vñ. Petite accipietis. pulsate ⁊ apietur
vobis. Quinto p impetrate rei custodia.
quia qd sepi⁹ requirit diligẽtius custodi-
tur. Vñ. Tene qd habes ne ali⁹ accipiat
coronã tuã. Sane i hac oratiõe orat p
bonis adipiscẽdis. ⁊ p mal' vitãdis. Pro
bonis tpalib⁹ spũalib⁹ ⁊ eternis Pro mal' p
terit pntib⁹ ⁊ futuris. De bonis eternis dr.
Adueniat regnũ tuũ. De bonis spũalib⁹
Fiat voluntas tua sicut in celo ⁊ in terra.
De tpalibus. Panẽ nrm quotidianũ da
nobis hodie. Eterna petunt in pmiũ. spi-
ritualia in meritũ. tpalia in sustentaculuz
De malis pteritis. Dimitte nobis debi-
tanra ⁊c. De psentibus. Sz libera nos a
malo. De futuris. Et ne nos inducas ⁊c.
Preterita sunt dolẽda. psentia sunt vin-
cenda. futura sunt pcauẽda. Septẽ sũt
oronis dñice petitiones pter captationez
beniuolẽtie. que significãt septẽ vba chri-
sti in cruce. Primũ fuit. Pater ignosce il
lis. Scõm. Mulier ecce fili⁹ tu⁹. Tertiuz
Ecce mater tua Quartũ. Hodie mecum
eris in padiso. Quintũ. Heloy heloy. Se
xtum. Pater in man⁹ tuas. Septimũ cõ-
summatũ ẽ. Vel significãt septẽ vba. q tã
tum btã vgo legit de xpo dixisse. Primũ
fuit discretionis. Quo fiet istud. Secũdũ
humilitatis. Ecce ancilla dñi. Tertiuz sa-
lutatiõis. Ecce vt facta est vox salutatio-
nis tue in aurib⁹ meis. Quartũ gratiarũ-
actionis. Magnificat aia mea dñm. Qui
tum cõpassionis. Fili vinũ nõ habẽt. Se-
xtum instructiõis. Quãcũqz dixerit vobis
facite. Septimũ amoris. Fili qd fecisti no
bis sic. Prima autẽ petitio ẽ. Sanctificet
nomẽ tuũ. Secũda. Adueniat regnũ tuum.
Tertia. Fiat volũtas tua. Quarta. Pa-
nem nrm quotidianũ. Quita. Et dimitte
nobis debita nra. Sexta ⁊ ne nos iducas
in tẽptationẽ. Septima libera nos a ma-
lo. Et he septẽ petitiones fm aplm septez
postulationes dicunt. Quaruz pme tres
spectant ad vitã eternã siue ad priã. Ei iõ
sacerdos in quibusdã locis eleuato calice
dicit eas ⁊ pfationẽ. Precepti salutarib⁹.
⁊c. Dicẽs vo. sicut in celo. parũ magl ele-
uat illum. ⁊ dicẽs. ⁊ in terra. illũ deponit.
Tres vltime ad psentẽ vitã siue ad vitam
ptinent. ⁊ ideo deposito calice dicit eas.

Hedia vo scz panẽ nostrũ ⁊c. ptinet ad
vtrũqz. Porro tres prime succedũt ordie
tpis. sed pcedunt ordine dignitatis Tres
vltime succedunt ordine dignitatis sed p
cedunt ordine tpis. Duplex igit ordo est
in dñica oratiõe nõnd⁹. vn⁹ in descẽdẽdo
q cõcordat cũ donis. alter in ascẽdendo q
cõuenit cũ vtutib⁹. Bona nãqz de sũmis
ad ima descendũt. Vñ. Requiescet super
eum spũs dñi. spũs sapiẽtie ⁊ intellectus
⁊c. Virtutes vero de imis ad summa con
scendunt. Unde. Beati pauperes spiritu
quoniã ipsorũ est regnũ celorũ. Beati mi
tes ⁊c. Nempe dñs in oratiõe ipsa secut⁹
est ordinem dignitatis qui est artificialis.
vt de maioribus ad minora descenderet.
Sed doctores in illius expositione sequũ
tur ordinem tempis qui est naturalis. vt
de minoribus ad maiora. i. de tpalib⁹ ad
eterna cõscendant. Quẽ moduz Fuabim⁹
exponendo. Et fit hic adaptatio septẽ pe
titionũ. septem donorũ spũssancti. septez
vtutum. ⁊ septem beatitudinum. cõtra se
ptem vitia capitalia septẽ vtutibus opo
sita. Nam dona petitionibus. vtutes do
nis. ⁊ beatitudines vtutibus obtinentur
Septem dona sunt hec sapiẽtia. intellect⁹
cõsiliũ. fortitudo. scientia. pietas ⁊ timor.
De quib⁹ dicit ppheta. Requiescet sup
eũ spũs sapiẽtie ⁊ intellect⁹. spũs consilij
⁊ fortitudinis. spiritus scientie ⁊ pietatis
⁊ replebit eum spiritus timoris domini.
Septem vo vtutes sunt he. pauptas. spi
ritus. mãsuetudo luctus. esuries. iusticie
misericordia. mundicia cordis. ⁊ pax. Se
ptem quoqz beatitudines sunt iste. regnũ
celorum. possessio terre. consolatio. satur
tas. misericordie consecutio. visio dei. ⁊ fi
liatio dei. De quibus coniunctim domi-
nus ait. De prima. Beati paupes spiritu
quoniã ipsorũ est regnum celorum. De se
cunda. Beati mites quoniam ipsi posside
debunt terram. De tertia. Beati qui lu-
gent. quoniam ipsi consolabuntur. De qr
te. Beati qui esuriunt ⁊ sitiunt iusticiam.
quoniam ipsi saturabuntur. De quinta.
Beati misericordes. quoniam ipsi miseri
cordiam consequẽtur. De sexta. Bti mũ-
do corde. quoniã ipsi deum videbũt. De
septima. Beati pacifici. qm filij dei voca-
bunt. Septẽ vo vitia capitalia sũt. Ina-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nis gloria siue supbia. ira. iuidia. accidia. auaricia. gula. ⁊ luxuria. q̃ significata fuerunt in septē populis q̃ terrā isrl̃ ꝓmissaz tenebāt. vicz ethe⁹. gergese⁹. amore⁹ chanane⁹. fereseus. eue⁹ ⁊ iebuse⁹. Hō igitur ē egrotus. de⁹ medic⁹. vitia sunt languores petitiones sunt planct⁹. dona sunt antidota. ꝓtutes sūt sanitates. beatitudines sūt felicitates ⁊ gaudia. Hec septē vitia p septem petitiōes hui⁹ oronis fugant̃ ꝓut i ferius oñdet̃. Ad oronis ḡ ipsi⁹ expositionē veniam⁹. Et nota q̃ in quibusdaz ecclesijs dum he septē petitiōes dicunt̃. diaconus stat inclinat⁹: cōmunionē expectāt̃ in quo significat apl̃os. qui post mortē domini p septē hebdomadas cōfirmationez spūs expectauerūt. Subdiacon⁹ vero q̃ scit. qz mlieres in sabbato q̃ est dies septia siluerunt.

Expositio dñice orationis.

Pater noster q̃

Ordinē tpis vt p̃missum est in hui⁹ oronis expositione seruātes a fine ei⁹ initiū sumam⁹ ꝓsus p̃ncipiū ordine retrogrado ꝓcedēdo. Siquidem hō multis malis circūdat⁹. ꝑmo petit liberari a malo. Quia ꝓo sine temptatiōe nō est vita hois sup terrā. ideo liberat⁹ a malo petit vt in tēptationem nō inducat̃. Et qz dū in hac vita cōsistit semp ē in quocūq̃ pctō. Nā si dixerim⁹ qz pctm̃ nō habemus ꝓitas in nobis nō ē. ideo petit vt debita. i. peccata sibi dimittant̃. Cū aūt fuerit liberat⁹ a malo. cū vicerit tēptationes cū debita fuerint ei dimissa. qz q̃ p se stare nō pōt necessari⁹ ē ei spūs fortitudinis. ne p̃miū expectando deficiat. ideoq̃ petit vt panis quotidian⁹ sibi donet̃. Deinde cuz fuit liberat⁹ a mal̃. ⁊ roborat⁹ i bōis petit vt fiat volūtas di sic i celo ⁊ i ēra Et qm̃ p̃missa i hac vita pfecte fieri ñ pñt mox petit vt regnū adueniat. in quo nomē p̃ris sanctificet̃ in celis. vt nunq̃z de cetero possit a sciēcatiōis gra separi. Postq̃z petitionuz cōtinuationē p̃misim⁹ mox ad eorū expositionē veniam⁹. Prenotandū tñ ē q̃ illō qd̃ ē in oroe p̃mittit̃ vicz pater nr̃ q̃ es i celis. captatio beniuolētie est vt iam dicet̃. Nēpe pat̃ grece dr̃ latine genitor. Et dicitur de⁹ pat̃ a patrādo siue pficiendo. qz p eum oia facta sunt. De⁹ aūt ⁊ generaliter ⁊ specialiter ⁊ singulariter dicit̃ pat̃. Generaliter oim p creationē. specialit̃ iustorum p adoptionē. singulariter xpi p generationē. Per creationē vt ibi. Flecto genua mea ad deū p̃rem oipotentē a q̃ omis pat̃nitas in celo ⁊ in terra noiat̃. Per adoptionē vt ibi. Si vos cū sitis mali nostl̃ bona data dare filijs vr̃is q̃tomagis pat̃ vester de celo dabit spm̃ bonū petentibus se. Per generationē ibi. Nemo nouit filium nisi pater. ⁊ p̃rem nisi fili⁹. ⁊ cui voluerit fili⁹ reuelare. Et p hō q̃ dicit. Pater nr̃ qui es in celis. dehortat̃ nos a duob⁹. videlicet a supbia. ne dicamus pater mi. q̃si reputantes ꝓpriū qd̃ est cōe. ⁊ ab indignitate scz ne reddamur idigni tāto p̃re q̃ cōsistit in celis. De⁹ em̃ soli⁹ xpi pater est p naturā. cui soli cōpetit dicere pater mi. Fideliū aūt ē pater ꝓgrām quib⁹ cōpetit dicere. Pater noster. Ille dicit. pater mi si possibile ē. trāsfer a me calicē hūc. Isti dicunt. Pater noster qui es in celis sanctificetur nomen tuū ⁊c̄. Hinc etiā ipsemet dicit. Vado ad p̃rem meū ⁊ p̃rem vestrum Deū quidē p naturā. vr̃m p grām. Hortat̃ etiā nos p hoc ad duo scz ad seruāduz grām adoptionis cū dicit. pat̃. ⁊ vnionez fraternitatis. cū ait noster. Rursum per hō q̃ dicit pater qd̃ est nom̃ piū. notat̃ bonitas ei⁹. ⁊ ecclie deuotio. que ip̃m patrē appellat. p hō ꝓo q̃ dicit nr̃. ostēdit̃ dilatatō charitatis. Per hoc q̃ dicit in celis. i. in sanctis. quorū cōuersatio a fece mundi remota ē dei pietas designat̃. Quia igit̃ captatio beniuolētie in hac oro p̃mittitur sciendū est q̃ beniuolentia captat̃ a trib⁹ scz a psona cognitoris. petitoris ⁊ assessoris. Cognitor ē de⁹. petitor ē hō. assessor ē angelus. A persona cognitoris cuz ait pater. petitoris cū ait noster. assessoris cū ait qui es in celis. id est. in angelis vel in sanctis. De quibus habetur. Celi enarrant gloriam dei. Unde spes nobis tribuitur vt sanctos nos faciat. Uel in celis. id ē. in secreto maiestatis diuine. per qd̃ datur fiducia obtinendi bonum occultum quod oculus non vidit nec auris audiuit. nec in cor hominis ascendit. Dat ergo fiduciam impetrandi bonum. Unde nō dicit̃ dñe. cui fuit timore. ꝗ p̃r cui fuit amore. q. d.